

ELY-keskuksesta haettavat maaseudun yrittäjätuet

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

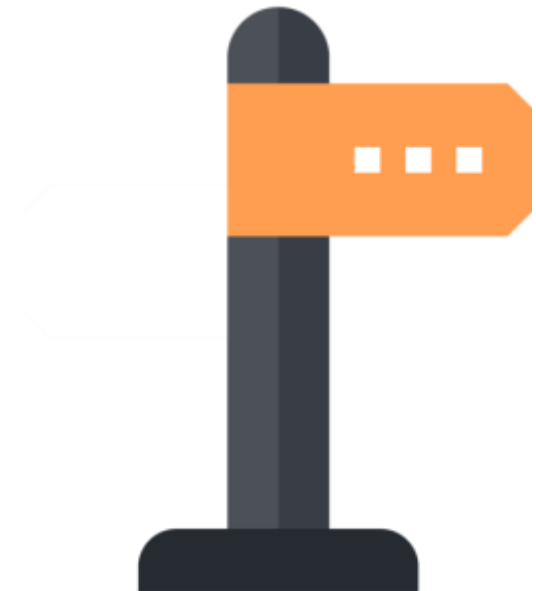
Maaseutu ja energia –yksikkö

Henri Paalanne, Asiantuntija, maaseudun yrittäjätuet

Rahoitusta linjaavat

- ✓ Maaseudun yritystukien myöntäminen on **harkinnanvaraista**
- ✓ Päätöksentekoa ohjaavat
 - ✓ Kansalliset ja EU:n säädökset
 - ✓ Suomen EU:n maatalous- ja maaseuturahoitusta koskeva strateginen suunnitelma (CAP-suunnitelma)
 - ✓ Pohjois-Pohjanmaan maaseudun kehittämissuunnitelma
 - ✓ Pohjois-Pohjanmaan maaseudun yritysrahoituslinjaus 2023-2027
- ✓ Rahoitusta kohdennetaan sellaisiin hankkeisiin ja yrityksiin, joiden rahoittaminen **tukee CAP-suunnitelman tavoitteita sekä alueellisen maaseudun kehittämissuunnitelman tavoitteita ja painopisteitä.**

Tukikelpoinen yritys

- **Uudet sekä toimivat yritykset**
- **Yritys sijaitsee maaseudulla**
 - Koko Pohjois-Pohjanmaa pois lukien Oulun kaupungin keskustan läheinen alue
 - Rahoitus kohdistuu ensisijaisesti **harvaan asutulle ja ydinmaaseudulle**
- **Mikro- ja pienet yritykset**
 - Maataloustuotteiden jalostuksessa* myös keskisuuret yritykset
- **Yritysmuodot**
 - Luonnollinen henkilö (toiminimi)
 - Avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö
 - Osakeyhtiö ja osuuskunta
 - Maatila voi saada yritystukea **maa- ja metsätalouden ulkopuoliseen** yritystoimintaan

*Maataloustuotteiden jalostus = maataloustuotteen käsittelyä siten, että, **lopputuote on käsittelyn jälkeen edelleen maataloustuote**. Maataloustuotteet on lueteltu EU:n toiminnasta tehdyn sopimuksen eli SEUT-sopimuksen [liitteessä I](#) (ns. Annex I tuotteet).

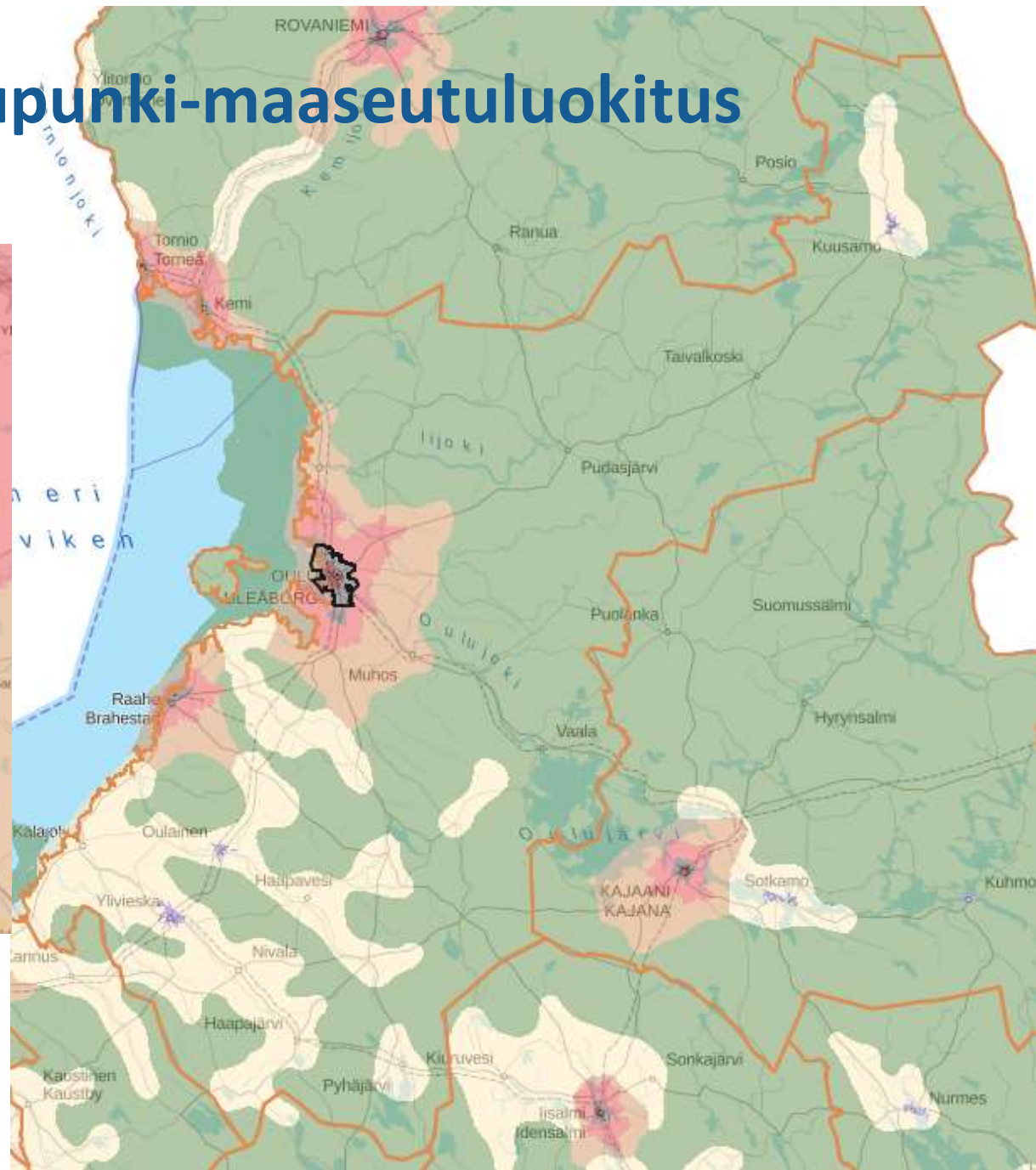
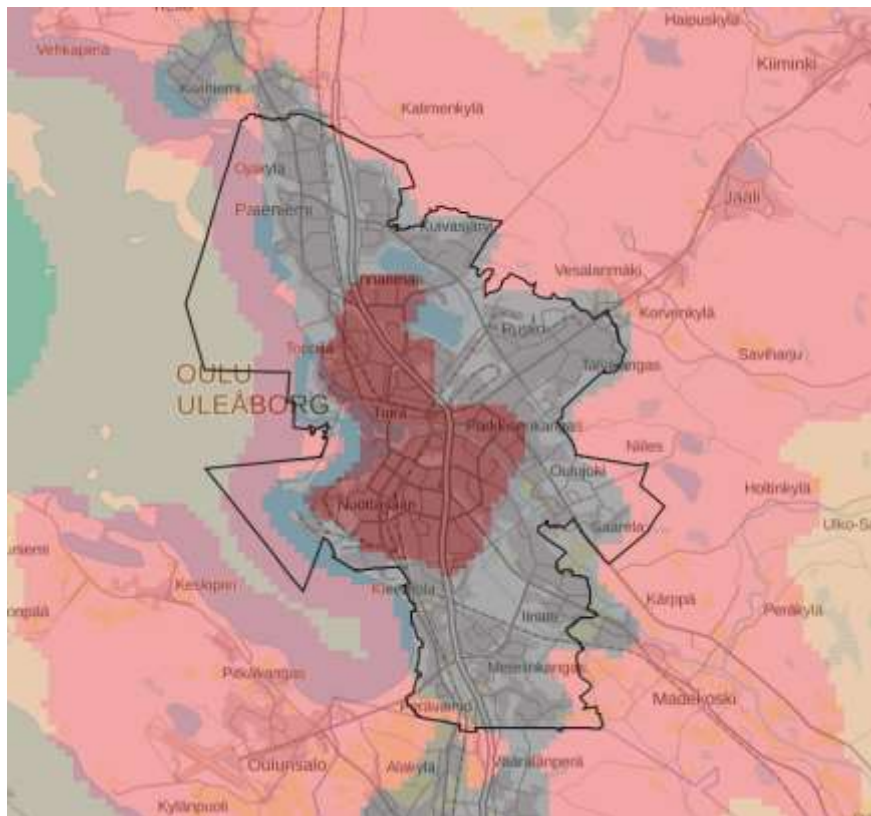
Oulun seudun tukialuerajaus ja kaupunki-maaseutuluokitus

CAP-suunnitelman 2023-2027 tukikelvoton alue, Oulun seutu

Kaupunki-maaseutu -luokitus 2018

- Sisempi kaupunkialue
- Ulompi kaupunkialue
- Kaupungin kehysalue
- Maaseudun paikalliskeskukset
- Kaupungin läheinen maaseutu
- Ydinmaaseutu
- Harvaan asuttu maaseutu

Oulun seudun CAP27 tukialuerajaus ja kaupunki-maaseutuluokitus

Yrityskoko

Mikroyritys:

Vähemmän kuin 10 työntekijää, vuosiliikevaihto enintään 2 miljoonaa euroa tai taseen loppusumma enintään 2 miljoonaa euroa

Pieni yritys:

Vähemmän kuin 50 työntekijää, vuosiliikevaihto enintään 10 miljoonaa euroa tai taseen loppusumma enintään 10 miljoonaa euroa

Keskisuuri yritys vain maataloustuotteiden jalostuksessa ja kaupan pitämisessä

Vähemmän kuin 250 työntekijää, vuosiliikevaihto enintään 50 miljoonaa euroa tai taseen loppusumma enintään 43 miljoonaa euroa

- Yrityskokoa määritellessä **tarkastellaan myös yrityksen omistusyhteys- ja sidosyrityksiä** ks. Käyttöopas [PK-yrityksen määritelmä](#)

Muut edellytykset

- ✓ Yrittäjyyden tulee olla **päätoimista**
- ✓ Yrityksellä on oltava edellytykset **kannattavaan liiketoimintaan** (kannattavuus, maksuvalmius ja vakavaraisuus sekä tuettavan toiminnan kohteena olevien tuotteiden ja palveluiden riittävät markkinat)
- ✓ Tuella **vain vähäisiä** kilpailua ja markkinoiden toimintaa vääristäviä vaikutuksia
- ✓ Tukea voidaan myöntää paikallisilla markkinoilla toimiville yrityksille vain, jos yritys tuotteillaan ja palveluillaan korvaa alueen ulkopuolelta hankittavia tuotteita ja palveluita.
- ✓ Mikäli toimenpide edellyttää luvan hankkimista viranomaiselta, päätöksen edellytyksenä on luvan esittäminen

Tukea ei voida myöntää, jos:

- hakija ollut piittaamaton aiemman myönnetyn tuen ehtojen noudattamisessa
- tuen myöntämisen edellytykset luotu keinotekoisesti
- tuen hakija on olennaisesti laiminlyönyt veroja tai muita lakisääteisiä maksuja
- tuen hakijalla on **olennaisia** maksuhäiriöitä, velkoja ulosotossa
- tuen hakija on vaikeuksissa oleva yritys

Tarkastelu koskee myös mm. toimitusjohtajaa, hallituksen jäseniä ja heidän varajäseniään, henkilöitä, joilla väh. 25 % osuus osakeyhtiön osakkeista (Laki maaseudun kehittämisen tukemisesta 1325/2022 15§)

- Tuen kohteena **oleva toimenpide on aloitettu ennen kuin tukihakemus on tullut vireille**. Hakemus tulee vireille, kun hakemus lähetään rahoittajalle Hyrrä-järjestelmässä.

Käynnistämistä (käynnistystuki)

- Asiantuntijapalvelut käynnistämiseen
- Valmennus, tiedonhankinta
- Toimitila- ja laitevuokrat
- Aineet, tarvikkeet

Kehittämistä & suunnittelua (kehittämistuki)

- Asiantuntijapalvelut, selvitykset →
innovointi, tuotekehitys,
kansainvälistymisselvitykset jne,

Investointiavustus

Yrittämisen kokeilu 2 500€

Maatalouden kokeilu 2 500/5 000/7 500€

Omistajanvaihdoksen suunnittelu 2 500/5 000€

Osa-aikainen 5 000€, päätoiminen 7 500€

Maatilakytäinen yritys esim. matkailu
5 000 / 10 000€ ELY

Yritystoimintaa suunnittelevalle –
lähtötilanteeseen 1 000€

Yritystoiminnan aloittaminen,
suunnitelmien/hakemusten valmistelu 2 000€

Yritystoiminnan kehittäminen 3 000€
Tuki 2 500 - 50 000€

Osa-aikaiset ja päätoimiset 5 000-100 000€ kust.

10 000€ - 1,5 (2) M€ kustannuksiin
Toteutettavuustutkimus 50 %

Kehittämistuki

Voidaan tukea **tuotteiden, palveluiden, tuotantomenetelmien, markkinoinnin, teknologioiden ja digitaalisten ratkaisujen kehittämistä** sekä muuta yritystoiminnan **uudistumista edistävää** kehittämistoimea

- **ei yksittäisenä tilaustyönä tai tarjouskohtaisesti asiakkaille tehtävän** tuotteen edellyttämää kehittämistoimintaa
- Tuettavan kehittämistoiminnan tulee olla selkeästi **erotettavissa yrityksen perusliiketoiminnasta** yrityksen sisäiseksi hankkeeksi.
- Tuki 50 % 5 000 – 100 000 e kustannuksista de minimis
- Tukea voi käyttää:
 - Kehittamis- ja asiantuntijapalvelut
 - Käytännönläheiset tai tiedelähtöiset tai näiden yhdistelmänä toteutettavat **selvitykset/tutkimukset** sekä tiedon hankkiminen ja soveltaminen
 - Rajatusti kehittämiseen liittyvät palkkakulut (enint. 50 % hankkeen kokonaiskustannuksista)
 - Vuokrakustannuksia, aineita/tarvikkeita, matkakustannuksia

Kehittämistuki maataloustuotteiden jalostusyriyksille

- Tuen hakee palveluntuottaja tai muu hankkeen hallinnoija esim. kehittämissyhtiö, kunta
- Hallinnoija toteuttaa hankkeen kehittämistoimenpiteet joko **omana työnä tai hankkimalla kehittämisspalvelut kolmannelta osapuolelta.**
- Hallinnoija maksaa hankkeen kulut, jonka jälkeen laskuttaa kehitettävältä yritykseltä hankkeen yksityisen rahoitusosuuden ja hakee ELY-keskukselta maksun myönnetystä tuesta.
- Tuki 50 % 5 000 – 100 000 euron kustannuksiin (ei de minimis)
- Kustannuksiin voidaan hyväksyä kohtuulliset hankkeen hallinnointikustannukset (hankkeen kokoaminen, tuen ja maksatuksen hakeminen, kirjanpito ym.)
- Lisätietoja ruokavirasto.fi ja [Kehittämisen työkaluja elintarvikealan yrityksille - \(aitojamakuja.fi\)](#)

Esimerkkejä kehittämistuen toimenpiteistä:

- tuotekehitys
- kuluttajatutkimus
- tuotannon pilotointi
- prototyypin kehitys, kun tavoitteena yrityksen oma tuotantotoiminta
- palvelumuotoilu
- koemarkkinointi
- myyntiin ja markkinointiin liittyvää strategista suunnittelua, markkinaselvitykset, markkinointisuunnitelma, digimarkkinoinnin kehittäminen, kansainvälistymisselvitys
- messuosallistumiset osana muuta kehittämistä
- yrityksen vastuullisuus- ja kestävyystyön kehittäminen
- tuotannon automatisoinnin suunnittelua
- selvitykset konenäön hyödyntämiseen tuotannossa
- asiantuntijapalvelu laadunhallinnan kehittämiseen /tuotannon tehostamiseen

Investointituki

Investointiin, jolla on **olennaista merkitystä yrityksen perustamiselle, kasvulle tai kehittämiselle**

- Aineelliset ja aineettomat investoinnit
- Tuki 20-40 %:a hyväksyttävistä kustannuksista 10 000 – 1,5 milj. e (maataloustuotteiden jalostus sekä uusiutuvan energian ja biopolttoaineiden investoinnit 2 milj. e)
- Aineettoman investoinnin tukikelpoiset kustannukset:
 - tietokoneohjelmistojen, pilvipalveluiden ja vastaavien ratkaisujen hankkiminen
 - patenttien, tekijänoikeuksien ja tavaramerkkien hankkiminen sekä muiden immateriaalioikeuksien ja käyttö lupien hankkiminen
- edellytyksenä on, että aineeton omaisuus on **poistokelpoista ja sitä käytetään ainoastaan tukea saavassa toimipaikassa**

Aineellisen investoinnin tukikelpoiset kustannukset

- rakennuksen, rakenteen tai rakennelman **rakentaminen tai laajentaminen**, korjausrakentaminen toimintaa laajennettaessa tai nykyaikaistettaessa
- **rakennuksen hankkiminen**
- maa-alueen hankintakustannuksesta on tukikelpoista enintään 10 prosenttia koko kiinteistön tukikelpoisista kokonaiskustannuksista
- **koneiden ja laitteiden sekä muun irtaimen käyttöomaisuuden hankkiminen**
- sähkö-, lämpö-, vesi-, viemäri- ja tietoliikenneliittymät sekä muut liittymät osana edellä lueteltuja toimenpiteitä
- toimenpiteen suunnittelusta ja toteutuksesta aiheutuvat yleiskustannukset
- lupa- ja rekisteröintimaksut sekä muut vastaavat toimenpiteen toteutuksesta aiheutuvat yleiskustannukset
- osamaksu on tietyin ehdoin tukikelpoinen, **leasing ei ole tukikelpoinen**
- **myös käytettyjä koneita ja laitteita voidaan tukea**, samoin rakennustarvikkeet, kunhan tarkoitukseen sopivia kunnoltaan ja käyttöturvallisuudeltaan
- Investointeja, jotka liittyvät energiatehokkuuteen, -säästöön tai yrityksen energiamuodon vaihtamiseen uusiutuvaan energiaan tai uusiutuvan energian käytön lisäämiseen, voidaan tukea osana muuta yrityksen kehittämisinvestointia.

Esimerkkejä tuetuista investoinneista

- Tuotanto- ja pakkauslinjastot sekä tuotantokoneet ja –laitteet esim.
 - tarkistuspyörösaha
 - cnc-kone
 - höyläkone
 - autoklaavi
 - mittalaitteisto
 - optinen lajittelija
 - etiketöintilaite
 - tuotannon automatisointiin liittyvät investoinnit
- Tuotantotilojen rakennus/laajennus, matkailuyritysten rakennusinvestoinnit esim. majoitus-, sauna- ja ravintolatilat
- Muun kehittämisinvestoinnin osana myös yrityksen energiatehokkuuteen tai uusiutuvan energian käytön lisäämiseen liittyviä toimenpiteitä esim. aurinkopaneelit, ilmalämpöpumput
- Toiminnanohjausjärjestelmä

Sivustolla maaseutu.fi rahoitettuja kohteita

Näitä investointeja ei tueta (Vna 646/2023 31 §):

- eläinten hankinta
- traktorin tai muun maatalouden alkutuotantoon tarkoitetun koneen tai laitteen hankinta
- **liikennealan investoinnit**
- puunkorjuun monitoimikoneen tai kuormaa kantavan metsätraktorin hankinta sekä muun vastaavan koneen tai laitteen hankinta
- käytössä olevan **koneen tai laitteen korvaaminen uudella**, ellei yritystoimintaa olennaisesti laajenneta tai yrityksen teknologinen taso investoinnin vaikutuksesta merkittävästi parane taikka oteta käyttöön korkeampaan ympäristönsuojelulliseen tasoon johtavia tekniikoita
- energiakäyttöön tarkoitettun turpeen tuotantoon liittyvät investoinnit
- toisen yrityksen osakkeiden tai osuuksien taikka liiketoiminnan hankinta; tukea voidaan kuitenkin myöntää sellaisten kiinteistöosakeyhtiön osakkeiden hankintaan, jotka oikeuttavat hallitsemaan kehittämistukilain mukaan tukikelpoisessa yritystoiminnassa käytettävää toimitilaa
- **investointi, jonka tarkoituksena on ainoastaan toimitilojen tarjoaminen vuokralle**
- kiinteistön tai rakennusten hankinta julkisyhteisöltä, ellei kohteen arvoa ole määriteltä markkinaehtoisesti ulkopuolisen asiantuntijan toimesta ja hankintaa tehdään markkinaehtoisesti
- kokonaisteholtaan yli kahden megawatin uusiutuvan energian tuotannolliset investoinnit
- **aurinko- ja tuulivoimalat**
- koneurakoinnin maansiirtokoneet

Tutustu alueellisiin linjauksiin [Maaseudun yritysrahoituslinjaus 2023-2027](#)

Investoinnin toteutettavuustutkimus

- **Aineellisen** investoinnin toteutusvaihtoehtojen selvittämiseen
 - Voidaan selvittää investoinnin **toiminnallisia, taloudellisia ja teknisiä edellytyksiä** sekä **rahoituksen hakemisen edellytyksiä ja valmistelua**.
- ei edellytä investoinnin toteuttamista
- Tuki 50 % hyväksyttävistä kustannuksista 3 000 – 50 000 e, de minimis, lukuunottamatta maataloustuotteiden jalostusyritys
- Asiantuntijapalveluihin, ei palkkakuluihin
- Varsinaiset rakennusten suunnittelusta aiheutuvat kustannukset eivät ole toteutettavuustutkimuksen tukikelpoisia kustannuksia.

Esimerkkejä hankkeista:

- Perustettava elintarviketuotantolaitos selvittää asiantuntijapalveluna olemassa olevan rakennuksen vs uuden rakennettavan toimitilan kustannuksia
- Tuotantolaitteisiin liittyvät selvitykset esim. yritystoimintaa käynnistettäessä
- uusien laiteinvestointien tai esim. matkailuyrityksessä uusien rakennusinvestointien kannattavuuden selvittäminen

Käynnistystuki maatilalle maa- ja metsätalouden ulkopuolisen yritystoiminnan käynnistämiseen

- Yritystoiminnan oltava uutta, harjoitettu enint. 1 v.
- Harjoitetaan maatilan Y-tunnuksella, maatilan kanssa yhteinen verotus
- Muu yritystoiminta on oltava erotettavissa kirjanpidossa/muistiinpanoissa maatilan tuloista
- maatila ei ole kokoluokaltaan mikroyritystä suurempi.
- Tuettavasta yritystoiminnasta tavoiteltavan vuosittaisen liikevaihdon tulee **olla vähintään 15 000 euroa**.
- Tukea voidaan myöntää **5 000 tai 10 000 euroa vakioituna kertakorvauksena**, kuitenkin yhteensä enintään 10 000 euroa samalle tuen hakijalle rahoituskauden aikana.

Tukea voidaan myöntää:

- 1) koulutus- ja valmennuspalveluiden sekä muiden **asiantuntijapalvelujen** hankkimiseen;
- 2) toimitilojen ja laitteiden vuokriin;
- 3) käyttömaksuihin;
- 4) aineisiin ja tarvikkeisiin;
- 5) matkoihin;
- 6) muihin kuin 1–5 kohdassa tarkoitettuihin uuden yritystoiminnan käynnistämisvaiheen kannalta tarpeellisiin ja toimenpiteeseen välittömästi liittyviin toimiin.

Tuettaviin toimenpiteisiin voi sisältyä pienhankintoja.

Uusiutuvan energian ja biopolttoaineiden investoinnit

- Tuotetaan ja myydään **energiaa** (sähkö, lämpö) **tai biopolttoaineita** (biokaasu, biodiesel, etanoli)
- **Pääosa** tuotetusta uusiutuvasta energiasta ja biopolttoaineista myytävä **ulkopuolisille asiakkaille**.
- **Tukea ei myönnetä yritysten omaan käyttöön tarkoitettun uusiutuvan energian tuotantoon** (esim. yrityksen tuotantotilojen lämmitys)
- Uudet kokonaisteholtaan **enintään 2 MW:n laitokset**, toimivien laitosten laajennukset 2 MW saakka
- Hyväksyttävät kustannukset 10 000 - 2 000 000 euroa, tukitaso 20-50 %

Investointituen määrä (%) ja hyväksyttävät kustannukset

	harvaan asuttu maaseutu	Ydinmaa- seutu	muu maaseutualue
Mikroyritykset	40	40	30
Pienet yritykset	35	35	25
Keskisuuret yritykset (vain maataloustuotteiden jalostus ja kaupanpito)	25	25	20
Uusiutuvan energian tuotanto			
uusi tuotantolaitos (lämpö/sähkö/liikennepolttoaine)	30	30	30
uusi biokaasulaitos	50	50	50
olemassa olevien laitosten laajennus/ parannus	20	20	20
HUOM! Autohakkuri-investoinnit valtakunnallinen linjaus	20	20	20

Mikroyritys

Alle 10 hlöä

Liikevaihto tai tase enintään 2 M€

Pieni yritys

Alle 50 hlöä

Liikevaihto tai tase enintään 10 M€

Keskisuuri yritys

Alle 250 hlöä

Liikevaihto enintään 50 M€
tai tase enintään 43 M€

Hyväksyttävät kustannukset (yli meneviin kustannuksiin ei myönnetä tukea)

10 000 e – 1,5 milj. e (Leader 5 000 – 100 000 e)

Maatalous- ja luonnontuotteiden jalostus ja kaupan pitäminen sekä uusiutuvan energian ja biopolttoaineiden inv. max 2 milj. e

Hakemuksen jättäminen ja käsittely ELY-keskuksessa

ELY-keskuksesta haettavilla yritystuilla on **jatkuva** sähköinen haku Hyrrässä

Hakemukset käsitellään **valintajaksoittain**

Saapuneille hankkeille tehdään **tukikelpoisuuden tarkastus** (kielteinen päätös, jos tukikelpoisuus ei täyty)

Tukikelpoiset hankkeet **pisteytetään valtakunnallisten valintakriteerien** mukaan ja pisteytykset käsitellään valintakokouksessa

Minimipisteet ylittäneet hankkeet laitetaan järjestykseen pisteytyksen perusteella ja rahoitetaan rahoituskiintiön mahdollisuuksien mukaan

Valtakunnalliset valintajaksot

16.10 - 15.1. (3 kk)

16.1 – 15.3. (2 kk)

16.3 – 15.5. (2 kk)

16.5 – 15.8. (3 kk)

16.8 -15.10. (2 kk)

Yritysryhmähankkeet

- ryhmä (3-10 kpl) pieniä tai keskisuuria yrityksiä **kehittää toimintaansa erityisesti yhteisillä kehittämistoimenpiteillä** ja tarvittaessa lisäksi yrityskohtaisilla kehittämistoimenpiteillä.
 - yhteisten toimenpiteiden osuus tulee olla merkittävä
 - kaikkien yrityskohtaisten toimenpiteiden tulee kiinteästi liittyä hankkeen yhteisiin toimenpiteisiin
- tavoitteena esim. tuotannollisen **yhteistyön** tai markkinointi- ja myyntiyhteistyön kehittäminen, tuoteperheen suunnittelu tai muu vastaava kehittäminen
- hankkeen hakijana ja vetäjänä tulee olla kehittämisorganisaatio, ei yritys
- Tukea voi saada korkeintaan 75 % hyväksyttävistä kustannuksista
 - tuki kohdistetaan osallistuville yrityksille de minimis- tukena

Ota yhteyttä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen asiantuntijoihin

ELY-keskuksesta haettavat yritystuet:

Anna Nikka (erityisesti elintarvikealan yritykset)
puh. +358 295 038 563

Terhi Litmanen (erityisesti energia-alan yritykset)
puh. +358 295 038 182

Niina Karen
puh. +358 295 017 222

Leader-ryhmien kautta haettavat yritystuet:

Henri Paalanne
puh. +358 295 038 078

Elise Korkiakoski
puh. +358 295 038 279

Rakentamisen asiantuntijat:

Satu Petäjä
Puh. +358 295 038 445

Yritysryhmähankkeet:

Kukka Kukkonen
Puh. +358 29 038 232

Lisätietoa:

Laki maaseudun kehittämisen tukemisesta rahoituskaudella 2023-2027
(1325/2022)

Valtioneuvoston asetus maaseudun yritystuesta rahoituskaudella 2023-2027
(646/2023)

> Löytyvät säädöskokoelmasta: <https://www.finlex.fi/fi/laki/kokoelma/>

Lisää tietoa:

www.maaseutu.fi

<https://www.ruokavirasto.fi/yritykset/tuet/maaseudun-yritystuet/>

www.maaseutuverkosto.fi

<https://www.ely-keskus.fi/maaseudun-palvelut-ja-elinkeinojen-kehittaminen>

Pohjois-Pohjanmaan maaseutu- ja maatalousrahoituksen yhteiset viestintäkanavat

- [Maaseutu.fi, Pohjois-Pohjanmaa –aluesivu](#) kaikille Pohjois-Pohjanmaan maaseutu- ja maatalousrahoituksesta kiinnostuneille
- [Maatalous, Pohjois-Pohjanmaa –Facebook-sivu](#) maatalousyrittäjille ja maatalouden kehittäjille
- [Maaseutu, Pohjois-Pohjanmaa –Facebook-sivu](#) maaseudun yrittäjille, kehittäjille ja asukkaille
- [Maaseutu, Pohjois-Pohjanmaa –Instagram-sivu](#) maaseudun yrittäjille, kehittäjille ja asukkaille
- [Maaseutu, Pohjois-Pohjanmaa –YouTube-kanava](#) kaikille Pohjois-Pohjanmaan maaseutu- ja maatalousrahoituksesta kiinnostuneille
- [Maaseutuverkosto-sivu](#) maaseudun kehittäjille

